

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Novembris Et Decembris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

Martyrium S. Eulaliæ virginis & Martyris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

DE S. EVLALIA VIRGINE ET MARTYRE.
MARTYRIUM S. EVLALIÆ VIRGINIS ET
MARTYRIS, AVTHORE PRUDENTIO

913

Hymno 3. Peri Stephanum.

GErmine nobilis Eulalia,
Mortis at indolenobilior,
Emeritã sacra virgo suam,
Cui⁹ ab vberè pgenita est,
Ossibus ornat, amore colit.
Proximus occiduo locus est,
Qui tulit hoc decus egregium,
Urbe potens, populis locuples:
Sed magè sanguine martyrij,
Virgineo què potens titulo.
Curriculis tribus atque nouem,
Treshyemes quatèr attigerat,
Cum crepitante pyra trepidos
Terruit aspera carnifices,
Supplicium sibi dulce rata.
Iam dederat prius indicium,
Tendere se patris ad folium,
Nescia membra dicata toro:
Ipla crepundia reppulerat,
Ludere nescia pusiola.
Spernere fuccina, flere rosas,
Fulua monilia respicere:
Ore seuera, modesta gradu,
Moribus & nimium teneris,
Canitiem meditata senum.
At vbi se furiosa lues
Excitat in famulos Domini,
Christicolas què cruenta iubet
Thura cremare, iccur pecudis
Mortiferis adolere deis:
Infremuit facer Eulaliæ
Spiritus, ingenij què ferox
Turbida frangere bella parat,
Erude pectus, anhela Deo
Femina, prouocat arma virum.
Sed pia cura parentis agit,
Virgo animosa domi vt lateat,
Abdita rure, & ab vrbe procùl,
Nè fera sanguinis in precium
Mortis amore puella ruat.
Illa perosa, quietis opem
Degeneri tolerare mora,
Nocte fores sine teste mouet,
Septaque claustra fugax aperit:
Indè per inuia carpit iter.
Ingreditur pedibus laceris,
Per loca fenta situ & vepribus,
Angelico comitata choro:
Et licèt horrida nox sileat,
Lucis habet tamen illa ducem.
Sichabuit generosa patrum
Turba columniferum radium:
Scindere qui tenebrosa potens,
Nocte viam face perpicua

Præstitit, intereunte chao.
Non aliter pia virgo viam
Nocte secuta, diem meruit,
Nectenebris adoperta fuit,
Regna Canopica cum fugeret,
Et supra astra pararet iter.
Illa gradu cita peruigili,
Millia multa prius peragit,
Quam plaga pandat Eoa polum:
Manè superba tribunal adit,
Fascibus adstat & in medijs,
Vociferans, Rogo, quis furor est,
Perdere præcipites animas,
Et malè prodiga corda sui
Sternere rasilibus scopulis,
Omnipatrem què negare Deum?
Quaritis, ô miseranda manus,
Christicolùm genus? en ego sum
Dæmonicis inimica sacris:
Idola protero sub pedibus,
Pectore & ore Deum fareor.
Ihs, Apollo, Venus nihil est,
Maximianus & ipse nihil:
Illa nihil, quia facta manu:
Hic, manuum quia facta colit:
Friuola vtraque, & vtraque nihil.
Maximianus opum dominus,
Et tamen ipse cliens lapidum,
Prostituat, voueat què suis
Numinibus caput ipse suum:
Pectora cur generosa quatit?
Dux bonus, arbiter egregius,
Sanguine pascitur innocuo,
Corporibus què pijs inhians,
Viscera sobria dilacerat,
Gaudet & exercuciare fidem.
Ergò agè tortor, adure, seca,
Diuide membra coacta luto.
Soluere rem fragilem, facile est:
Non penetrabitur interior
Exagitante dolore animus.
Talibus excitus in furias
Prator, ait: Rape præcipitem
Licetor, & obrue supplicijs:
Sentiatur esse deos patrios,
Nec leuc principis imperium.
Quàm cuperè tamè ante necem,
Si potis es, reuocare * viam,
Torua puellula, * nequitia:
Respice gaudia quanta metas,
Qua tibi fert genialis honot.
Te lachrymis labefacta domus
Prosequitur, generis què tui
Ingemit anxia nobilitas,
Hhh h Flore

Fidenter se
offert cru-
deli tyrano,
cumque re-
prehendit.

Vide con-
stantiam.

* tuam
* nequitiam
Tyraonus
ei primum
blanditur.

ULLS

Flore quod occidis in tenero,
 Proxima dotibus & thalamo.
 Non mouet aurea pompa tori,
 Non pietas veneranda fenum,
 Quos temeraria debilitas.
 Ecce parata ministeria
 Excruciabilis exitij.
 Aut gladio feriere caput,
 Aut laniabere membra feris,
 Aut facibus data fumificis,
 Flebiliterque vllanda tuis,
 In cineres resoluta flues.
 Hæc, rogo, quis labor est, fugere?
 Si modicum salis eminulis
 Thuris & exiguum digitis
 Tangere virgo benigna velis:
 Pœna grauis procul abfuerit.
 Martyr ad ista nihil: sed enim
 Infremit, inque tyranni oculos
 Sputa iacit: simulacra dehinc
 Dissipat, impositamque molam
 Thuribulis, pede profubigit.
 Nec mora, carnifices gemini
 Iuncea pectora dilacerant,
 Et latus vngula virginieum
 Pulsat vtrinque, & ad ossa secat,
 Eulalia numerante notas.
 Scriberis ecce mihi, Domine:
 Quam iuuat hos apices legere,
 Qui tua Chrifte trophæa notant?
 Nomen & ipsa sacrum loquitur
 Purpura sanguinis eliciti.
 Hæc sine fletibus & gemitu
 Læta canebat & intrepida.
 Dirus abest dolor ex animo,
 Membraque picta cruore nouo
 Fonte curém recalente lauant.
 Vltima carnificina dehinc,
 Non laceratio vulnifica
 Cratetenus, nec arata cutis:
 Flamma sed vndique lampadibus
 In latera stomachumque furit.
 Crinis odor & in iugulos
 Fluxerat, inuolitans humeris,
 Quo pudibunda pudicitia,
 Virgineusque lateret honos,
 Tegmine verticis opposito.
 Flamma crepans volat in faciem,
 Perque comas vegetata, caput
 Occupat, exuperatque apicem:
 Virgo citum cupiens obitum,
 Appetit, & bibit ore rogam.
 Emicat indè columba repens,
 Martyris os niue candidior

Minas in-
 tentat.

Sancta vir-
 go eū con-
 ipuit.

Dirè vngu-
 lis laceratur.

Gaudet in
 tormentis,
 & Deo lau-
 des decan-
 tat.

Ignibus cre-
 matur.

Hauisto
 igne expi-
 rat animã,
 in columbæ
 specie ex

Vifa relinquere, & aftra sequi:
 Spiritus hic erat Eulalia
 Lacteolus, celer, innocuus.
 Colla fluunt abeunte anima,
 Et rogos igneus emoritur:
 Pax datur artubus exanimis,
 Flatus in æthere plaudit ouans,
 Templaque celsa petit volucer.
 Vidit & ipse fatelles auem
 Fœmina ab ore meare palam:
 Obstupescactus & attonitus
 Proflit, & sua gesta fugit,
 Lictor & ipse fugit pauidus,
 Ecce niuem glacialis hyems
 Ingerit, & tegit omne forum:
 Membra tegit simul Eulalia,
 Axe iacentia sub gelido,
 Pallioli vice linæoli.
 Cedat amor lachrymantū hoīm,
 Qui celebrare suprema solent,
 Flebile cedat & officium:
 Ipsa elementa, iubente Deo,
 Exequias tibi, virgo, ferunt.
 Nunc locus Emerita est tumulo
 Clara colonia Vectonia:
 Quam memorabilis amnis Ana
 Præterit, & viridante rapax
 Gurgite moenia pulchra lauat.
 Hic, vbi marmore perspicuo
 Atria luminat * alta nitore
 Et peregrinus, & indigena:
 Reliquias, cineresque sacros
 Seruat humus veneranda sinu.
 Tecta corusca superrutilant
 De laquearibus aureolis,
 Saxaque cæsa solum variant,
 Floribus vt rosulenta putes
 Prata rubescere multimodis.
 Carpite purpureas violas,
 Sanguineosque crocos metite:
 Non caret his genialis hyems,
 Laxat & arua tepens glacies,
 Floribus vt cumulet calathos.
 Ista comantibus è folijs
 Muncra virgo, puerque date:
 Ast ego ferra choro in medio
 Texta feram pede dactylico,
 Vilia, marcida, festa tamen,
 Sic venerarier ossa libet,
 Ossibus altar & impositum:
 Illa Dei sita sub pedibus,
 Prospicit hæc, populosque suos
 Carminè propitiata fouet.

eius ore
 euolatem.

Nix operit
 corpus eius.

* alma

Sacros eim
 cineres hæ-
 bet Emere-
 ita.

Vident nos
 sancti, &
 tuentur.

SURI
 ober
 hober
 RVIII
 5